1852. N°. 93.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 4 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 3 Augustus.

Wij laten hier uithoofde van de belangrijkheid der zaak, na het gewoon verslag van het verhandelde in de Raadsvergadering dezer Gemeente, van l. l. Zaturdag, nog een kort uittreksel volgen van de meening der verschillende sprekers omtrent het punt der afschaffing van de accijnsen geuit.

Eerst heeft de Heer Hartevelt zijn Voorstel nader toegelicht. Hij acht een nieuw stelsel noodig, 1°. omdat het oude de mindere burgerij zeer ongelijk drukt; 2°. de begrootingen in de laatste 5 jaren niet dan met moeite sloten; 3°. de verordeningen op de invordering hernieuwing eischen, welk punt Spr. bereid is in een gesloten vergadering breeder te ontwikkelen. Hij acht, in verband met de Gemeentewet, zijn voorstel noch ontijdig noch onuitvoerlijk, en zou voor de opbrengst der *f* 180,000 borg willen blijven.

De Heer Kaathoven zegt, dat het denkbeeld alsof de accijnsen nadeelig zouden werken, een revolutionair begrip is van 1848, dat niemand er bij winnen zal dan de kroeghouder of koopman in gedisteleerd en misschien enkele fabriekanten, die dan minder loon zullen geven. Hij is tegen het beginsel en zou liever de belasting op het gedisteleerd met 50 pCt. en een vat wijn met *f* 8.— verhoogen.

De Heer van der Hoeven heeft van dit laatste geen goede verwachting. Hij is voor het beginsel.

De Heer Taets van Amerongen klaagt over het onbeduidende van het rapport van Burgemeester en Wethouders, en kan zich ook niet met het meer uitgewerkte van dat der Comm. van Financien vereenigen. Hij is voor de afschaffing.

De Heer Cock acht de afschaffing der accijnsen in strijd met alle gezonde beginselen van staatshuishoudkunde. Het leidt tot aanmoediging van de dronkenschap en tot absolutisme, als Burgemeester en Wethouders de burgerij in klassen verdeelen, zonder anderen maatstaf dan hunne persoonlijke opvatting. Voorts acht hij de voorgestelde belasting onuitvoerlijk. Men zal de burgerij belasten ten behoeve van weinige leveranciers. In de accijnsen betaalt ieder naar zijn genot. Hij is voor de verhooging van de belasting op wijn en gedisteleerd.

De Heer Rucaille vindt het beginsel onaannemelijk en ontijdig, en wil in alle gevallen gebruik maken van den tijd dien de gemeentewet toestaat.

De Heer Adriaans is ook voor het *festina lente.* (Haast u langzaam).

De Heer IJsselstein is voor de afschaffing.

De Heer Lezwijn acht de zaak nog niet rijp ter beslissing. Hij zou liever volgens art. 250 der gemeentewet, de accijnsen verminderen dan ze afschaffen, waarbij alleen de leveranciers zullen winnen. Hij is voor belasting op gedisteleerd en wijn. De perceptiekosten zou men niet geheel winnen; want het verlies van andere inkomsten zou dit opwegen. Men verliest ook belangrijke bijdragen van de studenten en ter markt komende personen. Eene classificatie is zeer bezwarend en onmogelijk in de toepassing. Hij is tegen de afschaffing.

De Heer ten Sande desgelijks.

De Heer Stoffels ziet voor zulke groote verandering geen genoegzamen grond, daar de Stadsrekening over 1851 met een batig slot van *f* 65,000 sluit. Hij gelooft niet dat de afschaffing de burgerij zal bevoordeelen, het vleesch zal niet goedkooper worden, en hij acht de accijns op wijn en gedisteleerd eene goede belasting als enkel op weelde gelegd.

De Heer Luzac acht ook de zaak nog niet rijp ter beslissing. Hij vindt het beginsel te absoluut gesteld. Hij is voor gedeeltelijk behoud en verder voor hoofdelijken omslag, en is voor de conclusie van het rapport der Commissie van Financien.

De Heer Sikkel Groos spreekt in dergelijken zin. Art. 291 der gemeentewet spreekt niet *van veranderen* maar van herzien; hij wenschte de beraadslaging tot een volgend jaar uit te stellen.

De Heer van Outeren zegt dat bij zoo groote verscheidenheid van beschouwingen zijne overtuiging nog niet gevestigd is. Burgemeester en Wethouders hadden in hun rapport de zaak duidelijk moeten maken. Zij adviseren alleen tot verdaging. Hij zag echter de zaak in zijn geheel niet gaarne afgestemd, en zou een proef willen nemen voor hetgeen dekking op de begrooting vereischt.

De Heer Le Poole wil iets voor de geringe klasse hebben gedaan, en is voor de afschaffing.

De Heer Olivier zegt dat de bezwaren tegen de accijnsen al van veel vroegere tijden dagteekenen dan 1848. De staatshuishoudkunde beveelt de accijnsen niet aan. Hij verwacht groote voordeelen van de afschaffing door wegneming van de belemmeringen, door allerlei formaliteiten veroorzaakt. Men zal aanzienlijke perceptiekosten uitwinnen, en dus minder behoeven op te brengen. Hij acht de zaak noch ontijdig, noch onrijp ter behandeling. Zij is reeds sedert meer dan drie maanden aanhangig en in de laatste twee jaren bij verschillende schrijvers behandeld.

De Heer Leembruggen acht de afschaffing noodzakelijk in 't belang der burgerij.

De Heer Krantz is onzeker of men het benoodigde door directe belastingen zal kunnen vinden, acht de afschaffing der accijnsen overbodig voor den bloei der binnenlandsche markt alhier en is er tegen.

De Heer de Moen acht ze wenschelijk voor burgerij en nijverheid.

De Heer Siegenbeek is er alleen voor, als er een ander middel is, om in 't ontbrekende te voorzien. Dat is het geval nog niet, en daarom acht hij de beslissing ontijdig.

De Heer Lisman vereenigt zich met het rapport der Commissie van Financiën, waarvan hij lid is. In de onzekerheid of men bij de afschaffing genoegzame andere inkomsten zou vinden, is hij *tegen* de afschaffing.

Hierna stelt de Heer van Outeren voor, dat de voordragt worde verzonden aan den Voorsteller (niet Voorzitter zoo als in het verslag der zitting in ons vorig nommer abusivelijk was gedrukt), Burgemeester en Wethouders en de Commissie van Financiën ter nadere overweging, (zie ons vorig nommer) aan welke Commissie de Heer v. Outeren wordt toegevoegd.

Men ziet nu met verlangen het verslag dier Commissie te gemoet. De zaak is hoogstbelangrijk, maar niet minder moeijelijk. Bezwaren kleven ieder belastingstelsel aan. Tegen de afschaffing van accijns op wijn en gedisteleerd is veel te zeggen; tegen verhooging almede. Vermeerdering van belaste voorwerpen in ons accijnsstelsel lacht wel niemand toe. Op nieuw de brandstof te belasten, zou het broodgewin van vele arme lieden vernietigen, zou afbreken wat vroegere regering ten verligting der smalle gemeente met wijs overleg heeft opgebouwd. Door de boter te belasten zou men de aanzienlijke markt daarvan, van hier jagen. Belasting van bouwstoffen zou het verval van de in onze Stad zoo talrijke geringe woningen bevorderen. De gemeentewet vordert vermindering van de tot buitensporige hoogte opgedrevene Stedelijke opcenten op de tarwe; zij vordert nog meerdere wijzigingen in het belastingstelsel; zij gewaagt van een hoofdgeld, waartoe men wel ten slotte in zekere mate zal moeten komen. Opheffing van accijnsen bespaart groote kosten van inning, bevordert vrij vertier, doet de redenen ophouden die nu velen, even buiten de Stad doen wonen, enz.

Hoofdgeld schijnt eenvoudig; maar de algemeene vrees om te veel te betalen, de algemeene zucht om toch zoo goedkoop mogelijk er af te komen, de moeilijkheid van behoorlijke op waarheid gegronde classificatie, doet er velen een afkeer van hebben. Vele zullen komen, luid klagende over te hoogen aanslag, deze teregt, gene te onregt; onder die laatsten zullen er welligt zijn, die, als hunne inkomsten bekend waren, zich doodstil zouden houden. Niemand zal komen zeggen, ik behoor naar billijkheid in hoogere klasse te worden gesteld. En toch, hoofdgeld zal onvermijdbaar zijn. Zoo zal men dan een dubbel kwaad hebben, Accijnsen en Hoofdgeld. Dat dan de tegenstanders *en* van 't eene kwaad *en* van 't andere, bij de algemeene erkenning der alom zich opdoende bezwaren, door onpartijdig onderzoek, door welwillendheid en toegefelijkheid tot een voor allen aannemelijk, althans voor geen hunner verwerpelijk besluit kome, en dat het de Commissie moge gelukken door hun verslag daartoe, zoo al geen effen dan toch een begaanbaren weg, te banen.

— In het dagblad *Staats- und Gelehrte Zeitung des Hamburgischen unpartheiischen Correspondenten*, van den 10den dezer, wordt gemeld: dat onze Regering de kultuur der kinasoorten, in de Oost-Indische Koloniën wil invoeren, en dat het, sedert meer dan twintig jaren door Prof. Dr. Blume, daartoe in overweging gegeven ontwerp, om tot gezegd doel eenen of meer der zake kundige personen naar Peru te zenden, in werking zal gebragt worden.

Er werden, wel is waar, van de zijde der Regering sedert 1830, bij verscheidene gelegenheden zaden van kinasoorten naar Java afgezonden, even zoo als er uit Holland enkele planten derwaarts bestemd werden, die echter, zooals de Heer Blume voorspeld had, volstrekt niet aan de verwachting beantwoordden, maar thans zou Hasskarl, gewezen Adsistent-Hortulanus te Buitenzorg, weldra naar Amerika afreizen, om aldaar een toereikend getal jeugdige planten en zaden van de beste kinasoorten te ontvangen en zelf naar Java over te brengen.

Hiertegen leest men in de *Amst. Cour.* van heden Dingsdag een artikel, waarin gezegd wordt dat bovenstaand berigt niet overeenkomstig is met de waarheid.

»De naaste aanleiding," wordt daarin gezegd, »tot die onderneming moet worden gezocht in eene memorie, door Prof. F. A. W. Miquel, te Amsterdam in Mei 1846, aan den toenmaligen President der Handelmaatschappij ingediend, en waarin op natuurkundige gronden de mogelijkheid aangetoond werd, het Peruaansche berggewas naar de bergstreken van O.-I. te kunnen overbrengen. De President deelde de memorie mede aan den Minister van Koloniën en in 1847 werd, tot voorloopige proefneming, een kinaboompje uit den Hortus Botanicus te Amsterdam naar Java gezonden, waarvan nu reeds eenige honderd planten zijn aangekweekt. Deze echter behooren niet tot de beste soort. Later vond men gelegenheid, jonge boompjes der konings-kina te erlangen, en in 1851 werden daarvan zes exemplaren uit den Amsterdamschen Hortus, en in het begin van dit jaar (1852) uit dienzelfden Hortus vijf, en uit den Leydschen Plantentuin één boompje naar Buitenzorg gezonden. De meeste planten stierven op, of spoedig na de reis, en nu schijnt nog slechts het eene exemplaar van den Leydschen Plantentuin in leven te wezen.

De Minister en de Gouverneur-Generaal nemen voortdurend deze belangrijke zaak zeer ter harte.

Het zenden van enkele kina-boompjes uit de Europesche tuinen was echter slechts eene zwakke poging. Daarom heeft Prof. Miquel steeds aangedrongen, om eenen deskundige naar Peru te zenden, ten einde van daar eene groote hoeveelheid boompjes naar Java over te voeren.

Of de Heer C. L. Blume sedert twintig jaren het invoeren der kina-kultuur op Java heeft aanbevolen, kunnen wij niet beoordeelen. Dat echter de Regering aan den Secretaris der Kamer van Koophandel te Dusseldorp, den Heer Hasskarl, in vroeger jaren assistent in den tuin te Buitenzorg, deze taak zou hebben opgedragen, mag een zeer ongeloofwaardig berigt worden genoemd.

— De berigten omtrent de aardappelen, verleden week te Amsterdam uit het Westland en Gelderland aan de markt gebragt, luiden zeer gunstig. De prijzen waren als volgt: Westlanders *f* 1.25, *f* 2.20, *f* 2.50; Rijnsburgers *f* 1.50 à *f* 2.25; Noord- en Katwijkers *f* 2.50 à *f* 3.50; Geldersche *f* 1.40 à *f* 1.90; Kuilenburgers *f* 1.20 à *f* 1.40; Kamper IJsselsche *f* 1.65.

— De Gemeenteraad te Bergschenhoek heeft de kermis aldaar afgeschaft.

— Uit Stedum in Groningen wordt het volgende van den 29sten Julij gemeld: Heden morgen ging alhier eene vrouw naar het land, om eenigen arbeid te verrigten, terwijl zij een kind van ruim een half jaar onder het opzigt van eene buurvrouw, in de wieg in hare woning achterliet. Toen zij, na een paar uren, terug kwam, vond zij het kind levenloos, en wel ten gevolge daarvan dat eene kat in de wieg op den hals van het kind was gaan liggen, waardoor hetzelve gesmoord was.

— De Harlinger Groenlandsvaarder Dirkje Adama, Kommandeur O. Mehlen, is eergisteren met één visch en 200 robben in het Vlie binnengekomen; terwijl gisteren mede aldaar is binnengekomen, de Groenlandsvaarder Spitsbergen, Kommandeur Stockfleth, met 1000 robben.

— Tweede Vervolg van het Verslag van den Minister van Koloniën, over de Kust van Guinea. (Zie N°. 92.)

Het hoofdbestuur te St. George d'Elmina gevestigd zijnde, zoo is het beheer der andere bezittingen, als buitenposten, toevertrouwd aan residenten, welke geplaatst zijn te Axim, Bourtry en Acra. Indien het getal der adsistenten zoowel als dat der residenten voltallig is, dan bevinden zich de forten te Saccondée en Chama onder bevel van de oudste adsistenten, die (zoomede de residenten) gehouden zijn zich overeenkomstig de instructie, hun door den Gouverneur uitgereikt, te gedragen.

Er bestaat geen dorpje zoo klein, of het heeft zijne neger-regering met eenen zoogenaamden Koning (Ahin) aan het hoofd, en welke verder is zamengesteld uit Terregenten (raadslieden), een secretaris, een spreker, makelaars en vaandrigs, al naar mate der uitgebreidheid van een krom. Dikwijls is er nog een groot-vaandrig, welke alsdan de kwartier-vaandrigs beveelt en in oorlog als opperhoofd gebiedt.

Te Elmina hebben de kleurlingen een vrijburger-kwartier met eenen Burgemeester aan het hoofd, die in zaken het krom betreffende, den Koning bijstaat.

Burgerlijke zaken worden door de negerbevolking onderling beslecht, doch partijen niet tevreden met de uitspraak zijnde, treden zij dadelijk in appel, welke dan ook, bij het Gouvernement, hetgeen zij te gereeder doen, dewijl daar hunne zaak steeds gratis en zonder aanzien van personen, wat bij de neger-regering veel te wenschen overlaat, behandeld wordt.

Met de negerhoofden en stammen zijn overeenkomsten gesloten, welke stiptelijk nageleefd worden. Die overeenkomsten, onder de benaming van penning-contracten bekend, en welke op bepaalde tijden vernieuwd worden, regelen de verpligtingen der hoofden en de negerbevolking ten opzigte van het Nederl. Gouvernement, alsmede de verpligtingen van het laatste ten hunnen aanzien. Zij bevatten ook verschillende onderwerpen, als: misdrijven enz., welke, op verbeurte eener bepaalde boete, aan de uitspraak van het Nederlandsch Gouvernement, daar waar het behoort, moeten worden onderworpen.

De inboorlingen, onder het Nederlandsch gezag staande, worden met zachtheid en regtvaardigheid behandeld en hunne instellingen en gebruiken geëerbiedigd. Hun worden geene willekeurige lasten of diensten, door wien ook, opgelegd. Knevelarijen en afpersingen worden met nadruk geweerd.

De militaire bezetting ter Kuste van Guinea, onder gezag van den Gouverneur, heeft tot onmiddelijk opperhoofd, den Bevelhebber welke de gewone dienst regelt.

De militairen der bezetting beneden den rang van adjudant-onder-officier, kleurlingen of negers zijnde, worden voor den bepaalden tijd van 6 à 8 jaren vrijwillig geëngageerd.

De geheele militaire bezetting is, volgens formatie, Europeanen: een 1ste luitenant, militaire kommandant; een 2de luitenant; een adjudant-officier. Kleurlingen en negers: 127 onder-officieren en manschappen.

Dit garnizoen wordt grootendeels voor de dienst te St. George d'Elmina en op het fort Koenraadsburg gebezigd, zijnde er slechts weinige manschappen op de buitenposten gedetacheerd.

Er wordt in naam en van wege den Koning regt gesproken door eene regtbank, die den naam voert van de regtbank te St. George d'Elmina. Die regtbank bestaat uit den Gouverneur, als Voorzitter, en voorts uit den Boekhouder en Officier van Justitie, die tevens met de functien van Griffier belast is, den oudsten in rang aanwezigen Resident, den oudsten in rang aanwezigen officier van het garnizoen en de beide ingezetenen, welke leden van den koloniaalen raad zijn. De militaire Kommandant, als zijnde belast met de uitvoerende magt, heeft geene zitting in deze regtbank, doch heeft bij het behandelen van militaire zaken in dezelve eene adviserende stem. Alle vonnissen van de regtbank moeten de gronden inhouden waarop zij rusten.

De Gouverneur benoemt uit de ingezetenen en ambtenaren, onder nadere goedkeuring des Konings, Regters-Plaatsvervangers, om op te treden zoo dikwijls het vereischte getal leden ontbreekt.

In strafgedingen treedt de Officier van Justitie als openbaar aanklager op, en neemt geen deel aan de deliberatien en aan de uitspraak. Hij is belast met de uitvoering van alle strafvonnissen. Geen doodvonnis mag worden uitgevoerd zonder verlof van den Gouverneur.

In het burgerlijke doet de regtbank uitspraak met minstens drie regters, en zonder beroep, omtrent alle vorderingen, eene waarde van *f* 3,000 niet te boven gaande. Wanneer de waarde in geschil meer dan *f* 3,000 is, wordt het hooger beroep aan den Hoogen Raad der Nederlanden toegelaten, onverminderd de bevoegdheid van de regtbank om de voorloopige executie met of zonder borgstelling te bevelen.

In het criminele geschiedt de uitspraak met vijf regters, en in het hoogste ressort, behoudens dat de uitvoering der doodstraf, in afwachting van 's Konings beslissing, wordt geschorst, wanneer de veroordeelde aan Hoogstdenzelve een verzoek doet om gratie, in welk geval dat verzoek met de processtukken wordt gezonden aan het Departement van Kolonien. Alle zaken worden beslist bij volstrekte meerderheid van stemmen.

Ingeval een Europeaan of daarmede gelijkgestelde persoon veroordeeld wordt tot eene zwaardere straf dan gevangenzetting voor den tijd van twaalf maanden, moeten de processtukken gezonden worden aan het Departement van Koloniën. Dat Departement is gehouden die stukken telkens te onderwerpen aan een opzettelijk onderzoek, ten einde zich te verzekeren hoedanig de regtspraak wordt uitgeoefend, en of er aanleiding bestaat om aan den Koning eenige voorziening voor te dragen.

Met Europeanen zijn gelijkgesteld al hunne afstammelingen, die de Christelijke godsdienst belijden, en als zoodanig in een door den Gouverneur aangelegd register zijn ingeschreven.

Ten aanzien van Europeanen en daarmede gelijkgestelde personen, regelt de regtbank zich zooveel doenlijk naar de in Nederland bestaande wetten. Op de inboorlingen worden in het algemeen de landswetten en gebruiken toegepast, voor zoover zij niet tegen algemeen erkende beginselen van billijkheid en regtvaardigheid strijden. In geen geval mogen verminkende straffen worden opgelegd.

(*Vervolg hierna.*)

's GRAVENHAGE, 3 Augustus.

Z. M. heeft den Heer Thomas Wheelock, te Lima, benoemd tot Nederlandsch Consul in Peru, en de volgende Secretarissen van Legatie in dezelfde betrekking overgeplaatst, als: Mr. J. P. J. A. Graaf van Zuylen van Nyevelt, thans bij Zr. Ms. Gezantschap te Brussel, naar dat te Londen; en Mr. H. C. du Bois, thans bij Zr. Ms. Gezantschap te Frankfort, naar dat te Brussel; terwijl bij Zr. Ms. Gezantschap te Frankfort is benoemd de Secretaris van Legatie Mr. W. H. Baron van der Duyn, thans buiten werkelijke dienst. Nog zijn tot raden van Legatie bevorderd, buiten bezwaar van 's Rijks schatkist, de Secretarissen C. M. E. G. Graaf van Bylandt, bij Zr. Ms. Gezantschap te St. Petersburg; en Mr. J. P. J. A. Graaf van Zuylen van Nyevelt, bij dat te Londen.

— Naar men verneemt, heeft de commissie voor het Rembrandts standbeeld alhier, aan haar medelid en secretaris, den Heer E. M. Calisch, een prachtig album ten geschenke aangeboden, wegens zijne ijverige bemoeijingen ter oprigting van genoemd standbeeld.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Bijeenkomst van Dingsdag 3 Augustus.

Er zijn slechts 33 leden tegenwoordig, en dus geen genoegzaam aantal om zitting te kunnen houden, welke dan ook verdaagd wordt tot morgen, nadat de Voorzitter kennis heeft gegeven van ingezonden stukken der Heeren

Dullert, Blussé, Hugenholtz, Bots, Borret, Westerhoff, de Limpens, de Moraaz en van Lynden, het berigt houdende dat zij de tegenwoordige zitting niet kunnen bijwonen.

NIJMEGEN, 2 Augustus.

H. M. de Koningin is eergisteren hier van het Loo aangekomen, heeft bij de Koningin-Moeder een bezoek gebragt en daarna de Tentoonstelling bezocht. — Gisteren heeft het stedelijk muziekcorps aan de Koningin-Moeder eene serenade bij fakkellicht gegeven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 31 Julij.

In de 5 eerste maanden van dit jaar zijn in het Rijk 52 millioen eijeren tot verbruik ingevoerd, waarvan 2/3 alhier ter markt kwamen. Er werd in die zelfde maanden 12 millioen pond boter ingevoerd.

— Te Liverpool is een koopvaardijschip op stapel gezet van 2000 ton, voor den handel op Australië; het is het grootste dat ooit in Engeland is gebouwd.

— Op Otaheite is de burgeroorlog uitgebarsten, de Republiek uitgeroepen en een President verkozen. Nadat eenige gevechten tusschen de Koningsgezinden en de republikeinen waren geleverd, waarbij de eerste de nederlaag ontvingen, is de Koningin Pomaré aan boord van een Fransch fregat gevlugt.

BELGIË.

BRUSSEL, 2 Augustus.

Uit Antwerpen wordt van den 30sten Julij gemeld: Gisteren avond arriveerde alhier het stoomschip the Wave Queen, van Londen. Dit buitengewoon snelvarend ijzeren stoomschip, het snelste op de Theems, heeft bij ongunstig tij de reis in circa 15½ uur volbragt.

De machines van dit vaartuig hebben tusschen de 80 à 100 paardenkracht; het zijn 4 cylinders, welke onder 45 graden op de as werken, de ketels werken met 25 à 40 p. stoom; tusschen de 4 cylinders bevinden zich de 2 luchtpompen en de condensors. De machines maken 59 slagen in de minuut. Het schip is niet breeder dan 16 à 17 voet, lengte op de kiel 216 voet, over de stevens 230 voet, diepgang 5½ à 5¾ Eng. voeten.

— Een koopman te Namen ongeveer 50 jaren oud gaat in vijfde huwelijk een meisje van 24 jaren trouwen.

— In de beroemde geweer-fabrieken te Luik zijn in 1851 417,800 vuurwapenen vervaardigd. Men heeft nu weder eene bestelling van 50,000 geweren voor Rusland, binnen drie jaren te leveren.

De geschutgieterij heeft sedert 12 jaren aan verschillende buitenlandsche mogendheden meer dan 2000 vuurmonden en ongeveer 400,000 werptuigen (projectiles) geleverd.

— Ten opzigte van het ongeval in Henegouwen, waar drie vrouwen vergiftigd zijn geweest door bier uit een kruik die met hagel was gespoeld en waarin nog hagel in was gebleven, doch die nog in tijds zijn genezen (zie onze vorige), verneemt men nader dat de jagthagel op 1000 ℔ lood een half ℔ rattekruid of operment bevat om ze harder te maken, en dat de hagel daardoor in zuurachtig vocht te eerder ontbindt.

— In eene steenkolenmijn van Picquery, die sedert 35 jaren verlaten is, heeft men Dingsdag ontdekt, dat het brandbaar gaz in de mijn was ontvlamd en zich een' uitweg naar buiten had gebaand, welke aan den ingang met eene middellijn van 4 ellen, in blaauwachtige vlammen ter hoogte van 2 ellen opsteeg. Men zal den ingang door klei sluiten en als dat niet helpt, de mijn onder water zetten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Augustus.

De President heeft den Heer Fould benoemd tot Minister van Staat, en aan de tot Senatoren benoemde oud-Ministers, Lefebvre, Turnflé en Casabianca, dotatiën verleend van 30,000 fr.

— De Heer de Casabianca, afgetreden Minister van Staat, moet in ongenade bij den President der republiek zijn vervallen, omdat hij een groot aantal zijner bloedverwanten en vrienden meer of minder aanzienlijke posten trachtte te bezorgen. Het misnoegen van Louis Napoleon is nog toegenomen, door dat hij, onlangs een bezoek in het locaal der Secretarie van Staat afleggende, daar, in plaats van bureaux, archieven en ministeriële appartementen, schier niets dan slaapkamers voor bloedverwanten van den Heer de Casabianca aantrof, zoodat het eerder een logement geleek; van de 165 vertrekken, welke in het locaal der Secretarie van Staat aanwezig zijn, waren 118 ingerigt voor particulier gebruik van den Heer en Mevrouw de Casabianca en hunne aanverwanten.

— Heden zijn in deze hoofdstad 300 huwelijken gesloten.

— De Gemeenteraad heeft 60,000 fr. bestemd voor de feesten van den 15den Augustus.

— De uitsluiting der Protestanten en Joden van den wedstrijd voor de hoogere normaal school bevestigt zich, maar de maatregel zal, volgens sommige lieden, alleen de leerstoelen der wijsbegeerte en de plaatsen van Provisor en Censor in de Lycéen betreffen; anderen zeggen dat men niemand meer gedoogen zal dan die vooraf de Roomsche eeredienst belijden zal.

— Er is brand ontstaan in het hôtel van den Minister de Persigny, welke eene schade van ruim 200,000 fr. heeft veroorzaakt. Het fraaije uitzet der jeugdige echtgenoot, de juweelen, de kanten, het bruidkorfje, kostbare albums, vooral door de herinneringen daaraan verbonden, twee ladetafels, die aan Marie Antoinette hebben toebehoord en kostbare schilderijen zijn door de vlammen verteerd.

— De laatste berigten zijn in het onzekere of de Groot-Hertogin Stephanie, die als gemalin van den President gedoodverwd wordt, wel reeds hare geloofsbelijdenis heeft afgelegd.

— Er bevindt zich in het hôtel der Invaliden een soldaat van 102 jaren, die nog zonder hulp en volkomen regt op loopt. Hij werd 4 jaren vóór Lodewijk XVI geboren.

— De bekende ijzeren leuningstoel van Koning Dagobert, in 638 overleden, en die dus meer dan 1214 jaren oud is, zal in het museum van Koninklijke en Keizerlijke gedenkstukken worden geplaatst.

— Eersdaags zullen zich 33 geestelijke zusters en 7 geestelijken naar Brazilië begeven.

— De Dominikaner monnikenorde, die voor eenigen tijd hier te lande weder opgerigt is, heeft nabij Lyon een groot opvoedingsgesticht overgenomen; tevens is eene onderafdeeling van die orde gevormd, welke inzonderheid voor het onderwijs bestemd, en aan de regelen der orde alleen voor zoover met de vervulling dezer taak bestaanbaar is, gebonden zal zijn. Dit is de eerste maal, sedert de stichting der Dominikaner-orde in de 13de eeuw, althans in dit Rijk, dat zij bij de prediking, hare hoofdtaak, het onderwijs der jeugd voegt, en alzoo ook in dit opzigt met de Jesuiten-orde wedijvert.

— In den tuin van het klooster der Predikheeren te Maubeuge, Dep. du Nord, thans aan den Raadsheer Marchand toebehoorende, zijn werken tot waterafleiding der akkers ontdekt die wel twee eeuwen oud schijnen. Door den ganschen tuin heen, wiens vruchtbaarheid tot een spreekwoord was geworden, lagen biksteenen pijpen die of in een verloren put in het midden uitliepen of in een der kelders van het huis, van waar het water naar het lagere gedeelte der stad liep. Men verzekert dat de inrigting met veel overleg is gemaakt.

— Ten einde haar leger des te spoediger voltallig te kunnen maken, heeft de Pauselijke Regering de bepaling ingetrokken dat de recruten Roomsch-Katholijk moeten zijn, zoodat ook Protestanten aangenomen worden.

NAPELS.

18 Julij.

In 1848 had eene zekere Hamilton, een Engelschman, hier eene Protestantsche school voor Engelsche en Zwitsersche kinderen gevestigd, welke echter door de policie en de geestelijkheid zeer werd tegen gewerkt, zoodat het getal der scholieren thans slechts 12 bedroeg. Deze waren allen Engelschen. Voor eenige dagen ontving de Heer Hamilton van de policie bevel, zijn instituut te sluiten, dewijl hier geene Protestantsche scholen kunnen geduld worden. Hij beriep zich op art. 3 van het Britsch-Napelsche verdrag van 29 April 1845; doch men stoorde zich weinig aan zijn protest, en den volgenden dag kwam de policie en verdreef de scholieren. De Heer Hamilton heeft zich bij den Engelschen Gezant, Sir W. Temple over deze daad van geweld beklaagd.

— Generaal Filangiere, Gouverneur van Sicilië, heeft dat eiland den 21sten verlaten, onder den schijn van een verlof. Men gelooft evenwel, dat het een bepaald vertrek is; de Generaal heeft sinds lang op zijn ontslag aangedrongen.

BADEN.

De Bisschop van Freiburg heeft de geestelijken, die zijne voorschriften jegens de kerkelijke diensten, in der tijd, na het overlijden van den Groothertog Leopold voorgeschreven, niet naauwkeurig opvolgden, ter verantwoording geroepen. De bedoelde geestelijken, die het mis-offer bij die dienst opdroegen, zijn veroordeeld, om zich bij geschrift te verbinden, dat zij in het vervolg den Bisschop onvoorwaardelijk zullen gehoorzamen en dagelijks, van 16 tot 21 Aug. des morgens en van 23 tot 26 Aug. des avonds, in het kerkelijk seminarium van St. Peter, 4 uur van Freiburg, geestelijke oefeningen bij te wonen. In dat seminarium ontvangen zij het noodige voedsel tegen betaling. Men zegt, dat het getal der alzoo opgeroepen geestelijken 110 is en gelooft niet, dat allen in het seminarium op den bepaalden tijd tegenwoordig zullen zijn.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 29 Julij.

De Minister van Onderwijs heeft een besluit uitgevaardigd, waarbij eene algemeene censuur der klassieke schrijvers bevolen en aan Hoogleeraren en onderwijzers op gymnasien voorgeschreven wordt, om naauwkeurig toe te zien, dat al wat uit het oogpunt van staatkunde, godsdienst of zedekunde aanstoot kan geven in die schrijvers, daaruit te verwijderen en dienovereenkomstig bijzondere uitgaven te vervaardigen, welke officieel goedgekeurd en alleen gebezigd moeten worden op de inrigtingen van onderwijs. Daardoor vallen de bekende Leipziger uitgaven van Teubner en Tauchnitz in de categorie van verbodene boeken, en Horatius en Tacitus, Homerus en Thucydides zullen van de schadelijke bestanddeelen voor de jeugd, volgens de meening onzer regering, gezuiverd worden. Eene censuur van Cicero's werken, welke de meesterstukken van dezen republikeinschen geest tot een onkenbaar geraamte had verknoeid, is van hooger hand afgekeurd en men heeft verklaard, dat deze werken aan een nieuw onderzoek zullen worden onderworpen.

FRANKFORT.

30 Julij.

De gemalin van Dom Miguel van Braganza is eergisteren van een zoon bevallen. Dom Miguel heeft onmiddelijk aan alle Europesche hoven kennis gegeven van de geboorte van den Prins, dien hij zijn vermoedelijken opvolger in zijne regten op de kroon van Portugal noemt.

GRIEKENLAND.

Z. M. is op reis gegaan naar Duitschland om er eenigen tijd te vertoeven. De Koningin is als Regentes aangesteld. [Reeds wordt uit Triest berigt dat de Koning aldaar den 27sten Julij en den 29sten te Weenen is aangekomen, van waar hij zich naar de baden te Carlsbad zou begeven.]

— Er is in den Piraeus een gedenkteeken voor Themistokles opgerigt, dat met eene aanspraak van den Burgemeester is ingewijd, waarin hij den lof van dien beroemden Athener vermeldde.

TURKYE.

CONSTANTINOPEL, 15 Julij.

Op Kandia en Tenedos zijn onlusten uitgebroken, waaromtrent het *Journal de Constantinople* het volgende meldt: Sedert eenige dagen is alhier het gerucht in omloop, dat op het eiland Kandia de rust gestoord is geworden. Hiervan wordt in berigten, welke wij eergisteren van daar ontvangen hebben, niet gewaagd. Wij moeten evenwel mededeelen, dat, ten gevolge van eenige bedroevende feiten, welke bewijzen, dat allen nog niet van den geest der Tansimat-verordening doordrongen zijn, en te Rettimo en op andere punten des eilands eene vrij sterke gisting heerschte. Hier, gelijk altijd, zal de Regering toonen, dat het rust en welvaart bedoelt van al zijne onderdanen, zonder onderscheid van godsdienst of afstamming, en dat de standvastige en strenge toepassing der bedoelde verordening het beste middel tot dat groote doel is. Die verordening is voortaan de algemeene wet, en allen, zij mogen het Muzelmansche geloof toegedaan zijn of niet, moeten in haar bescherming voor al hunne belangen vinden. Zoo wil het de Sultan, en wie zich tegen zijnen wil verzet, zal overal en altijd door de straf achterhaald worden.

STADS BERIGT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, —

Gelet hebbende een verzoek van de Gebroeders WIERDELS, Kooplieden alhier tot bekoming van de vereischte vergunning om in het Huis, staande en gelegen aan den Nieuwen Rijn alhier, Wijk VII. nº. 51, een *Tabakseest* te doen stellen.

Gelet op Zr. Ms. besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrijken en Trafijken;

Brengen bij deze ter kennis van alle daarbij belanghebbenden, dat tot het hooren der Eigenaars en Bewoners van naastbijgelegene en belendende Panden, ten opzigte der Informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd, op het Gemeentehuis op Donderdag den 5den Augustus aanst., des middags ten twaalf ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen gemelde verzoeken op dien tijd in te brengen, terwijl bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden, zich tegen de inwilliging van dezelve niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
LEYDEN, 2 Augustus 1852. VAN LIMBURG STIRUM.
De Secretaris v. PUTTKAMMER.

Bij den Ondergeteekende is nog ten behoeve van de Wedw. Heymans ontvangen: door den Heer J. G. La Lau *f* 7.—. Voorts twee giften à *f* 2.50 en twee giften à *f* 2.—; alsmede uit het collecter-zakje P. K. voormiddag 1 Aug. een pakje *f* 1.— en een dito *f* 0.50. — Ook is nog bij de Redactie ontvangen van Z. Z. *f* 1.—; uit het armzakje in de Walsche Kerk *f* 2.—; van H. L. *f* 2.47½. Te zamen uitmakende de som van *f* 34.97½.

LEYDEN, 3 Augustus 1852. P. J. ZUURDEEG Jzn.

ADVERTENTIEN.

Heden is voorspoedig van een' ZOON bevallen, Vrouwe D. J. BOSCH, Geb. WILLEMSTIJN.

LEYDEN, 1 Augustus 1852.

Mijne geliefde Echtgenoot H. SYTHOFF beviel heden voorspoedig van een' welgeschapen ZOON.

LEYDEN, 1 Augustus 1852. S. VAN DISSEL.

Eenige Kennisgeving.

Heden overleed in den ouderdom van 58 jaren mijn geliefde Echtgenoot JACOBUS HAZENBERG, *Procureur bij de Arrondissements-Regtbank* alhier.

D. VAN ENTER,
LEYDEN, 30 Julij 1852. Wed. JACS. HAZENBERG.

Mijne zaken met primo Augustus aan den Heer J. T. TERBURGH overgedaan hebbende, zoo bedank ik door deze, mijne Begunstigers voor het genoten vertrouwen, en beveel mijnen Opvolger bij voortduring in hunne gunst aan.

LEYDEN, 1 Augustus 1852. Wed. P. J. MEERBURG.

De Ondergeteekende, volgens bovenstaande Advertentie, de Apotheek en Affaire in *Droogerijen en Verfwaren*, van Mejufvrouw de Weduwe P. J. MEERBURG overgenomen en op heden aanvaard hebbende, neemt bij deze de vrijheid zich in het vertrouwen der Begunstigers dezer zaak als ook in dat der overige Ingezetenen aan te bevelen; terwijl hij zal trachten zich dat vertrouwen door eene accurate en civile bediening waardig te maken.

J. T. TERBURGH,
LEYDEN, 1 Augustus 1852. *Apotheker en Droogist*,
Hoek Haarlemmerstraat en Bakkersteeg.

Men is van meening op Maandag den 9den Augustus 1852, des morgens ten 10 ure, aan het Huis op de Steenschuur, Wijk III. Nº. 110, binnen *Leyden*, Publiek te Verkoopen, eenen netten en zindelijken INBOEDEL, bestaande in Stoelen, Tafels, Canapé's, Linnenkast, Ledekanten, Mangel, Pers, Kagchels, Schilderijen, Spiegels, Gordijnen, Vloerkleeden, Karpetten, Loopers, Bedden, Matrassen, Dekens, Tafel- en Bedlinnen, Porselein en Aardewerk, Glas-, Koper-, Blik- en IJzerwerk, een staand Horologie; voorts een Gouden Horologie met Ketting, Sleutel en Cachet, eenig klein Goud, Zilveren Lepels en Vorken, dito Theekistje, Suikermandje en ander klein Zilver, enz. Kunnende worden bezigtigd des Vrijdags en Zaturdags vóór de Verkooping, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 ure.

Men is van meening, op Vrijdag den 6den Augustus eerstkomende, des morgens ten 10 ure, aan de Haven te *Leyden*, in het Openbaar te Verkoopen: een aanzienlijke partij Eiken Platen, Planken en Schalen, geschikt voor Timmerlieden en Scheepmakers. Eiken Ribben en ander Gezaagd Hout en verdere Houtwaren meer.

Eene hopelooze klierziekte door de Zalf en Pillen van Holloway genezen.

De Heer HEYDEN te Sidney, agent voor den verkoop van de geneesmiddelen van HOLLOWAY te Nieuw-Zuid-Wallis, schrijft dat Thomas Evans, in dienst van den Heer C. THOMSON, te Berambulu aan klierziekte leed aan den hals, en dat overigens zijn geheel ligchaam overdekt was met zweren, waaruit onophoudelijk een slijmerig vocht vloeide. Hij had onderscheidene geneesmiddelen gebruikt, maar niets had hem geholpen. Eindelijk maakte hij gebruik van de *Zalf* en *Pillen* van HOLLOWAY, waardoor hij in zeer korten tijd zoo volkomen herstelde, dat hij tot dus verre in den besten staat van gezondheid verkeert.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23,50.

Potjes Zalf à *f* 0.90 *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen bij W. C. VAN DORT te *'s Hage*, bij J. A. P. P. VAN DER HEYDEN, te *Gouda*, en bij J. STRAATMAN, Hoofd-Depôthouder te *'s Hertogenbosch*, alsmede te *Londen*, Strand 224, *Holloway's Etablissement*.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 2 Augustus.

	Rente	Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{1}{4}$	$64\frac{5}{16}$	$64\frac{1}{4}$
Dito Certificaten	3	$76\frac{1}{8}$	$77\frac{1}{4}$	$76\frac{13}{16}$
Dito dito	4	$96\frac{7}{8}$	$96\frac{15}{16}$	$96\frac{15}{16}$
Amortisatie Syndicaat	$3\frac{1}{2}$	$95\frac{1}{4}$		
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	$124\frac{3}{4}$	$124\frac{7}{8}$	$124\frac{3}{4}$
O. I. Leening	4	$96\frac{7}{8}$	—	—
Dito Holl. Spoorweg		—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	102	—	—
Haarlemmermeer	5	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	71	$71\frac{1}{8}$	$71\frac{1}{16}$
Dito dito	5	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	$108\frac{3}{4}$	$108\frac{5}{8}$	$108\frac{3}{4}$
Dito dito 1828 en 1829	5	$106\frac{7}{8}$	107	107
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	$97\frac{7}{8}$	—	—
Dito 1840	4	$92\frac{3}{4}$	$92\frac{7}{8}$	$92\frac{3}{4}$
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	$92\frac{1}{2}$	—	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	—	—	—
POLEN, Obligatiën	4	$85\frac{3}{4}$	—	—
Dito Aandeelen met Loten fl. 250		—	—	—
Dito dito 1835	500	160	—	—
SPANJE, Obligatien à	1 pCt.	$22\frac{11}{16}$	$22\frac{3}{4}$	—
Dito Obligatiën	3	$49\frac{3}{4}$	$49\frac{7}{8}$	$49\frac{7}{8}$
Dito Binnenl. à 6 m.	3	$45\frac{3}{4}$	$45\frac{7}{16}$	45 [illegible]
Bewijzen Coupons		$2\frac{7}{8}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	4	69	—	—
Dito Metall.	5	$78\frac{3}{8}$	$78\frac{11}{16}$	—
Dito Nieuwe	5	90 [illegible]	$90\frac{5}{16}$	$90\frac{5}{16}$
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$41\frac{3}{8}$	$41\frac{5}{16}$	—
BELGIE, Banq.	$2\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	$53\frac{1}{16}$	$53\frac{1}{8}$	$53\frac{1}{8}$
BRAZILIE, 1824 100 £	5	$99\frac{7}{16}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	5	$42\frac{9}{16}$	$42\frac{5}{8}$	$42\frac{9}{16}$
Dito dito	4	$38\frac{15}{16}$	—	—
VENEZUELA	$3\frac{1}{4}$	$42\frac{7}{8}$	—	—
MEXICO	5	—	—	—
AMERIKA, Bankactiën		$4\frac{7}{16}$	$4\frac{1}{2}$	—

Braz. 1843, £ 100, 5 pCt. $99\frac{1}{2}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 2. De Wisselkoers der Gouden Tienguldenstukken is *f* $9.82\frac{1}{2}$ à $87\frac{1}{2}$.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.